

Planujesz wystawę na miejskim placu? Pamiętaj o spełnieniu wytycznych

2024-10-09

Zespół zajmujący się zarządzaniem dziedzictwem miasta przygotował wytyczne dotyczące wystaw plenerowych organizowanych w centrum Krakowa i na placach miejskich. Poza kwestią organizacji wystaw, w wytycznych zostały także zawarte rekomendacje w zakresie tematyki wystaw prezentowanych w poszczególnych lokalizacjach.

Działający w strukturach urzędu miasta zespół zadaniowy Zintegrowane Centrum Zarządzania Dziedzictwem Krakowa (ZCZDK) dokonuje uzgodnień i opiniuje wszystkie przedsięwzięcia, prezentacje oraz imprezy, które odbywają się na obszarze miasta wpisanym na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO i jego strefie buforowej, a także na terenie parków kulturowych, na placach miejskich oraz na Błoniach Krakowskich.

– Zespół powstał w wyniku potrzeby uporządkowania przestrzeni miejskiej oraz podniesienia standardów organizacji wydarzeń realizowanych w centrum Krakowa. Poszukujemy najbardziej kompromisowych rozwiązań, staramy się łączyć i dbać o interesy, które niejednokrotnie mogą wydawać się sprzeczne. Opracowaliśmy szereg rekomendacji dotyczących merytoryki, estetyki i formy wizualnej – przestrzennej wydarzeń plenerowych – przypomina Tomasz Popiołek, zastępca przewodniczącego Zintegrowanego Centrum Zarządzania Dziedzictwem Krakowa, dyrektor wydziału spraw administracyjnych UMK.

Liczną grupę wydarzeń stanowią prezentacje i wystawy tematycznie związane ze sztuką, architekturą i dziedzictwem, wystawy historyczne, rocznicowe i popularno-naukowe. Dlatego zespół opracował również zbiór zasad dotyczących eksponowania wystaw plenerowych w przestrzeni miejskiej oraz rekomendacje w zakresie tematyki wystaw prezentowanych w poszczególnych lokalizacjach.

Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego obszaru Stare Miasto dopuszcza się lokalizację czasowych wystaw kulturalno-dydaktycznych i artystycznych w wyznaczonych miejscach na terenach zieleni urządzonej (Planty Krakowskie) oraz na placach miejskich. Trzeba jednak pamiętać, że planowane w tych miejscach wystawy podlegają opiniowaniu przez zespół ZCZDK.

Wartość estetyczna i artystyczna

Organizatorom wystaw prezentowanych w centrum miasta i na placach miejskich zespół zaleca m.in. dbałość o ich wymiar estetyczny (preferowane są wysokiej jakości aranżacje artystyczne), przestrzeganie dobrych obyczajów i nieeksponowanie treści drastycznych.

Wymiary

Dopuszczalne są zarówno standardowe systemy wystawiennicze (o powierzchni ekspozycyjnej: 70×100 cm, 100×70 cm, 100×100 cm, 100×120 cm, 120×100 cm, 100×140 cm, 120×120 cm, 100×150 cm), jak również niestandardowe systemy lub aranżacje o wysokich walorach wzorniczych i technicznych, których wysokość nie powinna jednak przekraczać 250 cm.

W każdej sytuacji gabaryty, skala i forma ekspozycji powinny zostać dostosowane do charakteru wnętrza urbanistycznego lub miejsca, w którym planowana jest ekspozycja. W lokalizacjach znajdujących się w centrum miasta wystawy nie powinny dominować nad zabytkowym otoczeniem.

Tekst i elementy graficzne

Zespół ZCZDK zaleca przygotowanie składu tekstu z zachowaniem czytelności, hierarchii informacji oraz właściwego kontrastu, zgodnie z obowiązującymi zasadami projektowymi dla informacji w przestrzeni miejskiej. Sugerowane jest także ograniczenie powierzchni tekstu względem fotografii, ilustracji lub innych elementów graficznych, czyli zachowanie odpowiednich proporcji, tak aby elementy tekstowe nie dominowały na planszach ekspozycyjnych. Preferowane proporcje na planszach to: 2/3 grafika, 1/3 tekst. W przypadku szczególnie rozbudowanej warstwy tekstowej rekomendowane jest stosowanie kodów QR odsyłających do szczegółowych opisów.

Ważne jest także stosowanie dwujęzyczności treści – przygotowanie opisów w języku polskim oraz przynajmniej skrótów informacji języku angielskim.

W przypadku ekspozycji przygotowywanych przez urząd, jednostki oraz instytucje miasta konieczne jest także stosowanie miejskiego systemu identyfikacji wizualnej.

Troska o osoby ze szczególnymi potrzebami

Zespół Zintegrowanego Centrum Zarządzania Dziedzictwem Krakowa zaleca także dbałość o dostępność prezentowanych wystaw – zwracanie uwagi na szczególne potrzeby osób z niepełnosprawnością ruchu czy niepełnosprawnością wzroku (np. stosowanie alfabetu Braille'a czy dźwiękowych opcji przedstawienia treści).

Elementy wystaw nie mogą powodować utrudnień i zagrożeń w ruchu drogowym (np. ograniczać widoczności w rejonie skrzyżowań). Organizatorzy wystaw powinni też zadbać o to, żeby poszczególne elementy systemu wystawienniczego zostały odpowiednio obciążone i zabezpieczone.

Odpowiedzialność organizatorów

Organizatorzy wystaw muszą też pamiętać o kilku zakazach. Obowiązuje zakaz umieszczania kilku wystaw w jednej lokalizacji w sposób kolidujący ze sobą narracyjnie lub fizycznie, jak też uniemożliwiający swobodne korzystanie z danego terenu. Nie można też umieszczać nośników o jaskrawej kolorystyce, odbijających światło (odblaskowych), projekcji świetlnych i elementów ruchomych, neonów oraz światła o zmieniającym się natężeniu, błyskowego lub pulsującego.

Z uwagi na zazwyczaj długi okres ekspozycji oraz potencjalne akty wandalizmu czy wystąpienie nagłych zjawisk atmosferycznych (takich jak wiatr, woda, promienie UV etc.) na organizatorów spoczywa obowiązek monitorowania stanu ekspozycji, utrzymywania estetycznego wyglądu poszczególnych elementów, jak również zapewnienia ochrony. W przypadku wystąpienia uszkodzeń organizator wystawy jest zobowiązany do niezwłocznej naprawy lub demontażu

ekspozycji.

Trzeba też podkreślić, że zasady i rekomendacje Zintegrowanego Centrum Zarządzania Dziedzictwem Krakowa dotyczące wystaw nie zwalniają organizatorów poszczególnych ekspozycji z konieczności dopełnienia obowiązków wynikających z przepisów prawa (np. uzyskania stosownych opinii czy zezwoleń).

Jakie wystawy w poszczególnych lokalizacjach

Planując organizację wystawy, trzeba wziąć pod uwagę rekomendacje zespołu ZCZDK dotyczące podziału tematycznego wystaw w zależności od proponowanej lokalizacji:

- **plac Bohaterów Getta:** wystawy historyczne, wystawy rocznicowe
- **plac Inwalidów:** wystawy rocznicowe, wystawy popularno-naukowe
- **plac Marii Magdaleny:** wystawy tematycznie związane ze sztuką, architekturą i dziedzictwem, wystawy historyczne
- **plac o. Studzińskiego:** wystawy o tematyce religijnej, wystawy historyczne, wystawy rocznicowe
- **plac Szczepański:** wystawy tematycznie związane ze sztuką, architekturą i dziedzictwem, wystawy historyczne, wystawy rocznicowe
- **plac św. Ducha:** wystawy tematycznie związane ze sztuką, architekturą i dziedzictwem
- **plac Wielkiej Armii Napoleona:** wystawy popularno-naukowe
- **Planty (w okolicach Bunkra Sztuki):** wystawy tematycznie związane ze sztuką, architekturą i dziedzictwem
- **Planty (od ul. Dunajewskiego):** wystawy historyczne, wystawy rocznicowe
- **Planty (od ul. Poselskiej w stronę Wzgórza Wawelskiego):** wystawy o tematyce religijnej, wystawy popularno-naukowe
- **Planty (od ul. św. Gertrudy):** wystawy popularno-naukowe
- **Rynek Podgórski:** wystawy tematycznie związane ze sztuką, architekturą i dziedzictwem, wystawy rocznicowe, wystawy popularno-naukowe.

Dodatkowe informacje w zakresie dotyczącym wystaw oraz innych działań Zintegrowanego Centrum Zarządzania Dziedzictwem Krakowa można znaleźć na stronie internetowej parkikulturowe.krakow.pl.